

mahoma vsprejela. Toda tisti marsikdo, ki bi tako sodil, zmotil bi se grozno, kajti gospoda nista bila povabila nič kaj vesela. Kako li bi ga bila? »Francek Krželj, star, izkušen lovec — jaz pa puške še nikdar v rokah imel nisem; Francek Krželj je že Bog védi koliko zverij postrelil — a jaz sem zajca komaj teči videl. Pa naj grem na lov? Saj se mi bo vse smejalo, a Francek bo počil od samega smehú, videč, da puške niti držati ne znam.« Tako-le je tuhtal pri sebi gospod učitelj, tako »gospod« študent.

In bila je pri mizi smrtna tišina.

»No« — ogласi se zopet Francek za nekaj časa, a — sam Bog si ga védi, kako je to bilo — nekamo čudno boječ se mu je zdel glas.

»Bi že bilo, bi že bilo,« pomišljuje gospod učitelj, »ali —«

»Nič: ali! Bali! pa je.«

»Kaj pa vi, greste?« povpraša učitelj Rusovega.

In slednji je nekamo modro ubral svoje lice, z roko pa se je pogladil pod nosom hoteč menda poravnati prihodnjost svojih brk, kojim pa dotlej niti »mah« ni pripravljaj pot, mogočno je odprl potlej svoja usta in dejal: »Ravno mislim, kako bi naredil. Če greste vi, gospod učitelj, grem jaz tudi, sicer ne. Toda spaka — streljati sem se gotovo že precěj odvadil —«

In še modreje kot prej ubravši dušnega svojega zrcala gube, je obmolknil.

»Pa bodi«, odloči se gospod učitelj, »pojdem!«

»Jaz tudi potem!« pridene Rusov.

»Prav tako!« pritegne Francek in konec je bilo besedij.

Kaj so še imeli naši junaki tisti večer v krčmi, to nas ne zanima dalje. Če povemo, da so se proti deveti že domov odpravili, je to pač vse, kar bi bilo še važnega tisti večer v njihovi zgodovini.

(Dalje.)

Mladi gospodič.

Kraljuje rajska mi pomlad,
 Budí zelenje, cvet livad;
 Glej, tam razcvita se vrtič,
 Na vrtu bel stoji gradič,
 V gradiču pa je vse mrtvó,
 Vse žalosno in vse mračno:
 Gospodič toži noč in dan,
 Že sedem let leži bolan
 Gospodič, oh, jedini sin,
 Jedini dedič materin.
 A nádej ni zgubila še,
 Nemudno kliče sluge vse,
 Pa jim veluje, govori:
 »Hitite mi na vse strani,
 Išcite, povprašujte vprek,
 Kje sinu bi dobil se lek!«
 Gredó mi sluge v daljni svet
 In vračajo se hitro spet,
 Zdravil obilo prinesó,
 Bolezni pa ne preženó.
 Gredó mi sluge spet od tod,
 In v grad nazaj jih vede pot,
 Spet prinesó zdravil domú,
 Ne zboljša zdravje se sinú . . .

Pa slugo jednega zgreše,
 Ni vrnil se jim leto že. —

Ko znova se vrtič mladí,
 K bolniku sluga prihiti:
 »Radujte se, gospodič moj,
 Krepilni lek imam s seboj;
 Iz jutrovih se vračam dalj,
 To ptico vam daruje kralj!«
 In peti zdajci ptič začne,
 Strmeč bolnik se kvišku spne,
 Strmeč posluša spev sladak
 In vstane zdrav, vesel, krepak . . .
 Pa, čuj, kaj sluga še velí,
 Gospodiča uči, svarí:
 »Podaril kralj je ptico to,
 Da štirikrat vam pela bo:
 Nje prvi spev otmè vas rev,
 K pokori kliče drugi spev,
 Nje tretji znani bližnjo smrt,
 Naznanja zadnji grob odprt.«

Ko spet obspè pomlad gradič,
 Iz njega se peljá mrlíč,

Oh, mati, vdova in gospá
 Ločila se je od svetá;
 Prehudo je trpela prej,
 Moči je žalost vzela jej . . .
 Še dobro grob ne zelení,
 Gospodič slugi že velí:
 »Brž, sluga, vrancu piče daj,
 Počeši ga in osedlaj.
 Nocoj do mesta pohitím,
 Da tam nevesto si dobim.« —

Spustí se vranec čili v skok,
 Zanese ga pred hram visok,
 Kjer z igro ples se neprestan
 Vrsti, ponavlja noč in dan.
 Vablljivo strune se glasé,
 Plesalci mladi se vrté,
 Med njimi je gospodič mlad,
 Snubeč nevesto za svoj grad.
 In zdajci se odpró dverí,
 V dvorano sluga prihití:
 »Gospodič moj, gospodič moj,
 Nemudoma domov z menoj!
 Domov pozivlje ptica vas,
 Prišel vam je pokore čas.«
 Gospodič mladi ostrmí,
 Ustraši se in prebledí:
 »Le pojdi, skrbni sluga moj,
 A zdaj ne morem še s teboj;
 Ko si izbral nevesto bom,
 Pa hitro pojdem ž njo na dom.«

In sluga gre solzan domóv,
 Vesel živí gospod njegov,
 In plesi, igre se vrsté
 Od zore v noč in spet do dné.
 Pa zopet se odpró dverí,
 V dvorano sluga prihití:
 »Gospodič moj, gospodič moj,
 Nemudoma domov nocoj!
 Domov pozivlje ptica vas,
 Življenja vam poteka čas.«
 Gospodič mladi ostrmí,
 Ustraši se in prebledí:
 »Le vrancu urno piče daj,
 Počeši ga in osedlaj;
 Nevesto sem dobil mladó,
 Le malo še sprostím se ž njo,
 Potem pa ptico slušal bom,
 Nemudno vrnil se na dom.

Halo, le urno, godec moj
 Poslednjič mi igráj nocoj,
 Da se z nevesto zavrtim,
 K slovesu še se ž njo sprostím.«
 In piščal, gosli, didel dam,
 Vrté se tu, vrté se tam,
 Gospodič pa z nevesto v ples
 Dreví po dolgem in počez . . .
 Gospodič zdaj se posloví,
 Nevesti mladi govori:
 »Potrpi mi, domov hitím,
 Da smrtno ptico pomirim!«
 Zamolklo bije podkve glas,
 Gospodič jaše v daljno vás,
 Čez strm in grm in čez prepad
 Podí konjiča v svetli grad.
 A stoj, tu je prepad strašán —
 Naprej, konjič, na ono stran!
 Čez brezdno sta, pa, oh, gorjé!
 Konjič si zdróbil je nogé;
 Gospodič kliče na pomoč,
 A klic njegov gubí se v noč,
 In nejevoljen sam s seboj,
 Da v grad ne more še nocoj,
 Proklinja vranca in prepad,
 Proklinja sebe, slugo, grad . . .
 Pa glej, voziček pridrdrá,
 Vanj vprežena sta vranca dva;
 Na vozu tuj gospod sedí,
 Gospodiču tako velí:
 »Na voz poskoči, sédi tu,
 Peljam naravnost te domú.«
 Gospodič skoči do vozá,
 In tujec mu prostora dá.
 In skok in dir, nizzdol dréč,
 Kot bi podile jih sapé . . .
 Kar voz postane ti goreč,
 Iz vrancev švigne plam rudeč;
 Gospodiča prevzame strah,
 Nizzdoli z voza hoče plah,
 Pa strastno tujec ga drží,
 Kot s kleščami na voz tiščí . . .
 Gospodič grad ugleda svoj,
 V njem zadnjič poje ptič nocoj,
 Strašno golčí, na glas kričí,
 In v strahu v gradu vse bedí.
 Gospodič sliši glas le-ta,
 A dalje strašni voz drdrá . . .
 Že stokrat zelenel je gaj,
 Gospodiča še ni nazaj! — —

